

Mensen met dementie willen oplossingen in plaats van uitdagingen

Oud en zelfstandig in 2030, een reisadvies. Dat is de titel van het advies van de Commissie Toekomst Zorg Thuiswonende Ouderen (TZTO) onder leiding van Wouter Bos. Maar hebben we zicht op de eindbestemming? Het roer moet om. Dat is de centrale boodschap van de commissie. Maar de impact van het advies is verreikend en lijkt gedreven door vooral financiële argumenten. "De aanbevelingen (...) richten zich op versterking en versnelling van een beweging die al gaande is." Maar daar knelt het nu juist: keer op keer loopt die 'beweging' toch langzamer en anders dan gedacht! Zo brengt de coronacrisis ons belangrijke lessen die we moeten borgen voor de toekomst. Nadenken over vergezichten is prima; zo lang we de menselijke maat niet uit het oog verliezen! De opdrachten zijn helder: **Ga (ver)bouwen, Ga digitaal en Werk samen.** Deze opdrachten ondersteunen we mits maatwerk in stand blijft. Want voor mensen met dementie is dit in elke situatie de sleutel naar succes.

Ga Bouwen: dementievriendelijk

In de komende periode zal het aantal mensen met dementie stijgen tot *een half miljoen*. Hier ligt een niet te onderschatten opgave, zeker door de economische gevolgen van de coronacrisis. Nieuwe (kleinschalige) woonvormen zijn dringend gewenst. Woonvormen die passen bij de diverse omstandigheden en wensen van mensen met dementie en families in deze tijd. Woonvormen die met visie en praktijkervaring worden gerealiseerd en niet vanuit een bouwopgave en paniek. Alzheimer Nederland pleit voor experimenten met woonvormen tussen thuis en verpleeghuis in die geschikt zijn voor mensen met dementie. Bijvoorbeeld flexibele woonruimte in de buurt, zodat de mensen niet ver van hun familie af hoeven te gaan wonen en de druk bij de verpleeghuizen minder hoog oploopt. En zodat de overgang van thuis naar verpleeghuiszorg geleidelijk is.

Daarnaast pleit Alzheimer Nederland ervoor om kleinschalige woonvormen in stand te houden en te **blijven** bouwen voor mensen met dementie met een verpleeghuisindicatie extramuraal. De commissie uit zich kritisch over kleinschalige woonvormen die gebruik maken van Wlz-budget extramuraal. Wij vinden dit onterecht. Alleen na de indicatie door het CIZ, dus na dezelfde procedure als bewoners van "klassieke" verpleeghuizen, kunnen mensen van deze woonvormen gebruik maken. Oftewel: kleinschalige woonvormen leveren vervolgens ook echt verpleeghuiszorg en daarmee is het gebruik van Wlz geld terecht. Juist voor veel mensen met dementie en hun families met een verpleeghuisindicatie zijn deze open, kleinschalige woonvormen midden in de wijk erg gewenst en aantrekkelijk. Het advies van de commissie zou dan ook een stap terug in de tijd betekenen als mensen met dementie met een verpleeghuisindicatie niet meer naar kleinschalige open woonvormen in de wijk zouden kunnen gaan. Dit laat overigens onverlet dat de oproep van de commissie TZTO om tussenvoorzieningen te bouwen voor die mensen met dementie die nog geen verpleeghuisindicatie hebben maar niet meer alleen thuis willen wonen, ook zeker nodig is. Maar dit is een andere doelgroep dan ouderen met dementie.

Voor beide typen woonvoorzieningen betekent dit dat we nu moeten beginnen! We hebben geen tijd te verliezen.

Ga Digitaal: maar wel met een vangnet

Ga digitaal is een aantrekkelijk advies maar niet voor iedereen. Juist in coronatijd blijkt dat digitale ondersteuning niet voor iedereen de oplossing is. Hoe reëel is het om een oudere met dementie proberen wegwijs te maken op een iPhone of iPad? Mensen met dementie kunnen nog volop participeren in de maatschappij maar de digitale weg is er vaak één met drempels. De ondersteuning is beperkt. Daarnaast zien we overigens dat ook in de zorg de inzet van eHealth nog in de kinderschoenen staat. Er moet ons inziens een programma komen gericht op de ontwikkeling van bruikbare en aantrekkelijke eHealthtoepassingen voor mensen met dementie en mantelzorgers en een programma gericht op professionals om het gebruik van technologische innovaties door mensen met dementie en mantelzorgers te stimuleren en daarop aan te sluiten (inclusief skillslabs) in samenwerking met hogescholen. Daar zit de energie. Niet in het opleggen van een verplichte snelheid op de digitale snelweg.

Ga Samenwerken: wonen, formele én informele zorg

Ga samenwerken is een prachtig advies en uit ons hart gegrepen. Maar dat vraagt om het wegnemen van administratieve drempels tussen de verschillende financieringspotjes en de zorgvraag centraal stellen. Het vraagt om het verbinden van de formele en informele zorg zonder direct de werklast van mantelzorgers te onderschatten en nog meer van hen te vragen. Het vraagt om een constructieve houding van zorgaanbieders in plaats van de oproep tot versoering. Het vraagt om meer bekendheid en een grotere inzet van de casemanager dementie, het voorbeeld van een professional en vertrouwenspersoon die door de lijnen heen werkt en zorg verbindt met een sociale benadering. Cruciaal daarbij is dat we aandacht blijven houden voor een dementievriendelijke samenleving, zodat de buren, mensen in de buurt, de kapper, de buschauffeur, de caissière, de apotheker allemaal op een goede manier kunnen omgaan met mensen met dementie.

Een beweging is goed maar dan één met daden. Niet het wiel opnieuw uitvinden, maar doorgaan op wat er is. Dichtbij de mensen.

Vragen?

Julie Meerveld, Alzheimer Nederland
E: j.meerveld@alzheimer-nederland.nl
M: 06 12899916